

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 101. ANULU XVIII.

Telegrafulu ese de doue ori pe septimana: Joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pon...

in provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/4 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intria ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 2 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 20 Decemvrie (1 Ianuarie) 1870/1.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Cu inceputulu anului 1871, se deschide prin acést'a prenumeratiune noua la acésta foia.

„Telegrafulu Romanu“, va esti cá si pâna acum de doue ori pe septimana Duminec'a si Joi'a — Pretiulu abonamentului e:

Pentru Sabiu pre anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si strainatate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârziá cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogámu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiunea ni se tramite francate — adresându-le de dreptulu la

Editura „Telegrafului Romanu“
in Sabiu.

Nr. Cons. bis. 1002. 1870.

Preacinstitoru parinti protopresbiteri, si administratori protopresbiterali! Cinstia preotime parohiale!

Sinodulu nostru archidieceasanu, tinutu din 19 pâna in 29 Aprile a. c., in siedinti'a sea a X. din 28 Aprile a hotaritu, cu privire la imbunatatirea sortiei preotimei nostre, urmatóarele:

a) Emolumentele de ori-ce natura, ce au fostu impreunate cu posturile preotiesci, pâna la actuala organizatiune a parohieloru din archidieceasa, nu se pota miciorá nici prin contracte, nici prin concluse parohiali, si miciorările incercate séu efeptuite se dechiaru nulificate; din contra acele emolumente suntu dupa impregiurári si dupa putintia a se mari in fia-care parohia, aducendu-se in proportiune drepta cu cerintiele tempului presentu.

b) Se indetoreza comitetele parohiali, cá pre lãnga imbunatatirea, ce se va poté face subsistintiei preotiloru prin concursulu crestiniiloru si din averea bisericeloru, se fia cu luare aminte a se folosi si de otarirea legei dietale din Pest'a din anulu 1868, art. 53 § 23. — (vedi circulariulu consistoriale dto 16 Ianuariu 1869. Nr. cons. 65.); asemenea se fia cu priveghiere comitetele parohiali, cá déca se face unde-va commissare si segregare de paduri si de pasiunutu, sa esopereze cu ocaziunile aclea si pentru bisericile si scólele nostre parti cuviinciose, in intie lesulu patentei urbariali din 21 Iuniu 1854.

c) Cu esecutarea acestoru concluse ale Sinodului archidieceasanu se insarcineza prin Consistoriu comitetele protopresbiterali, cari in tóte siedintiele loru au se iá in seriósa pertractare cestiunea dotatiunei preotiesci, sa se puna in contielegere cu comitetele parohiali in privintia acést'a si sa deá acestor'a informatiunile necesarie pentru punerea in lucrare a celoru cuprinse in punctele a) si b).

Totu odata se indetoreza prin acést'a comitetele protopresbiterali, a face cu finea lui Ianuariu despre rezultatulu acestoru mesuri raportu detaiatu

la Sinodulu archidieceasanu prin Consistoriu. Si fiindu ca rapórtiele cestiunate, ce se ascépta la Sinodulu archidieceasanu viitoriu, suntu cele d'antãiu, pre lãnga acelea este de a se alaturá si cáte unu conspectu, in care sa se cuprinda atãtu isvórele, din cari s'aru poté imbunatatí dupa impregiurările locali subsistintia preotiloru, cátu si tóte veniturile preotiesci din protopresbiteratu de pre cei cinci ani din urma, si adeca de pre anii: 1865, 1866, 1867, 1868, 1869 si 1870. Datele pentru aceste conspecte sa se inainteze la comitetele protopresbiterali prin comitetele parohiali celu multu pâna la 31 Dec. a. c.

d) Consistoriulu archidieceasanu sa deslusiésca printr'unu circulariu detorint'a si modulu de procedere, ce se statorosce prin aceste concluse pentru comitetele parohiali si protopresbiterali; éra despre resultatulu se raportéza la proximulu Sinodu archidieceasanu, pre lãnga rapórtiele si conspectele, ce se ascépta din partea comiteteloru mentionate. —

Acestea aducendu-Vi-se la cunoscintia si recomandandu-Vi-se spre strinsa observare, Vi se tramitu totdeodata alaturatele Consemnári si Conspecte, cu aceea, cá Consemnările, destinate pentru Comitetele parohiali, aceste Comitete in contielegere cu Parochiiloru sa le umple cu datele recerute in rubricelre respective si apoi sa le astérna prin PP. Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali, celu multu pâna la 30 Ianuariu 1871 Comititeloru protopresbiterali, cari voru aduna datele din singuraticelre consemnári parohiali in Conspectulu protopresbiterale si pe lãnga raportulu prescriu prin decisiunea Sinodului eparchiale de sub punctulu c) aline'a 2., voru substérne conspectulu impreuna cu consemnările totu prin PP. Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali Consistoriulu archidieceasanu celu multu pâna in 28 Februariu 1871.

Consistoriulu archidieceasanu ascépta cu totu dreptulu, ca Comitetele parohiali si protopresbiterali se voru petrunde pe deplinu de insemnatatea cea mare a acestoru decisiuni? sinodali, si voru conlucrá din tóte puterile la caus'a cea momentósa a imbunatatirii sortiei preotimei nostre, de care imbunatatire atárna intr'o parte fórte mare inainterea poporului nostru credinciosu. Ear cátu indeosebi pentru consemnările prescrie despre veniturile parohiali, Consistoriulu provóca atãtu pre Preotimea nostra, cátu si pre Comitetele parohiali, a procede cu cea mai mare acuratetia si cu celu mai curatu cugetu la martorisirile, ce au a le face, cá acelea se póta servi de base sigure la lucrulu celu momentosu, pentru care suntu destinate, si pentru care Sinodulu nostru eparchiale a aretatú atãta ingrijire. Ear spre a se incungiórá ori-ce diferentie, ce din privintia acést'a s'aru poté nasce unde-va intre Preoti si Comitetele parohiali, se dá voia amenduroru pártiloru, a alaturá voturile loru diverginti de aretările depuse in Consemnare, lãnga Consemnarea respectiva, cu carea impreuna voru fi a se asterne priu Comitetele protopresbiterali Consistoriulu archidieceasanu.

Aducendu dar la cunoscintia Preotimei parohiali aceste dispositiuni privitóre la imbunatatirea slárei ei materiali, Consistoriulu archidieceasanu nu póte trece cu vederea si a nu-i pune la inima si cu acésta ocaziune, ca pe cându Sinódele parohiali, protopresbiterali si eparchiali cauta tóte cábile si mijlócele legali, spre a inainta buna starea Preotiei nostre amesuratu recerintieloru tempului presentu, pe atunci de alta parte si Preotimea are datorintia sãnta, a încordá cu innoita insufletire tóte puterile sele, spre a implini cu scumpetate datorintiele chiamárei sele pastoresci, si astfelu a se aretá din ce in ce totu mai démna de

inalta sea destinatiune, carea Mantuitorulu Christosu i-o-a presemnatu atunci, cându pre Apostoli si Invetiaceii sei i-a numitu „lumin'a lumii si sa-rea pamentului.“

Din siedinti'a Consistoriulu archidieceasanu, tinuta la Sabiu in 7 Decembre 1870.

La insarcinarea Escelentiei Sele, Par. Archiepiscopu,

Nicolau Pope'a.
Vicariu archiepiscopescu.

Despre trimfulu ce se va serbá la Berlinu.

Nemti in entusiasmulu loru pentru invingerile neasteptate contr'a francesiloru, demonstrara prin banchete, toast, etc. bucuria loru, chiaru si acolo, unde respectulu politicu pretindeá o moderatiune. Nu va prinde mirare dar' pre nimenea, déca va audí ca cetatieni d'ai Berlinului, nu numai au cugetatu la serbarea triumfulu victoriosiloru din Francia, ci acei'a au si invitatu pre connationali d'ai loru din alte párti la Berlinu, cá sa asiste la serbatórea atinsa. Unulu dintre invitati, dlu Opermann, nemtiu de origine, barbatu inteligentu si cunoscutu in cercuri mai estinse si carele traiesce in Ungaria responde invitárei in tipulu armatoriu:

Iubite amice!

La invitarea amicabile ce mi o faci Dt'a spre a fi de fatia la reintórcerea si intrarea invingatoriloru laureati, voiú urmá cu placere, numai armatele ce stau dinaintea Parisului tragana pré indelungu tragedi'a cea fiorósa a loru si pre cându in actele cele dintãiu: Sedan, Strassbourg, Metz, fura preste totu aplaudate, privitorimea européna fluera actele ce se urméza si opinéza cu totu dreptulu ca dupa actulu alu 3-lea érá mai bine déca cadé cortia'a, de cátu sa se capricieze la intrarea in Parisu, cá si unu hazardistu la nimicirea unei bance.

Acel'asi efectu lo aru fi avutu o positiune defensiva in Elzasu si Lotharinga pre lãnga ocuparea fortaretieloru de acolo, o positiune defensiva cu deosebire facia cu fruntaria fiitórie a Franciei, va sa dica, factic'a luare in posesiune a tienuturiloru ce suntu de a se luá.

Acel'asi efectu, dicu eu, ar fi avutu mai multu pentru sine de cátu ori si ce pace dictata in Parisu; acel'asi aru fi sustienutu nationiloru multe mii de ómeni in viétia si sanatosi si multe, multe milióne de taleri in bani gat'a s'aru fi pastratu pentru averea poporului de altmintrelea ruinata.

O astefeliu de procedere aru fi sustienutu, ce de siguru e lucru momentosu, simpathiele Europei cátra prussiani si cei-lalti nemti partasi la lopta, cari simpathii, dupa actele din urma cauta sa se stinga in inimele multor'a din tier'a propria nemtiésca si pre multe mii ale altor'a sa le coprinda umbra acelei mai amare doreri. Acum nu se va mai bucurá nimenea de victoriele cáscigate, ci de incetarea odata a sceneloru infioratórie, si acum s'aru lipsi ori si cino de acele victorii, numai cá sa se fia potutu incongiurá scenele din urma. Aceste suntu simtieminte, ce se afla de siguru chiaru si in inimi nemtiesci, portarea resbelului mai departe si dupa caderea fortaretiei Metz este dictata de o politica, ce nu e mai pucinu condamabila de cátu aceea conformu cárei'a unchiulu celu mare a subjugatu óre cându Germani'a, iéra nepotulu celu micu s'a produsu cu comediele de gloria. Dta scii ce a suferitu familia mea din partea nesuintiei subjugatória a lui Napoleone. Dta scii, ca mosiulu meu a trebuitu sa plátésca cu mórté amóruulu patriei sele nemtiesci pre loculu de pierdere din Cassel, ca tatalu meu a suferitu cu anti din acelea si motive in prinsorile cele nelocubile de ómeni.

Acesti'a și mulți alți bărbați, dintre cari eu numesc numai pe Schil, Lützoff și Dürnberg, trecu în analele istorice de martiri ai patriei lor, pentru principii lor, pre cându numele carneficiilor lor sunt celte de nepoti cu despretiu.

Nu negu ca și astăzi mi ferbe sângele în vine, cându cugetu ce rosine a venitu atunci preste Germani'a și credinciosii sei; me rusinezu înse de acum, ca paginile istoriei se voru implé de rapórtele despre asemenea rosine și despre scene infiorátorie. Tragedi'a e aceea-si, numai câtu acum sunt schimbate rotele între aceste două națiuni, pentru că némtiulu s'a facutu acum carneficele acelor'a cari pre atunci aveau asupra-si aceea-si rola, în urm'a cărei strabanii și parintii némtiloru au sângeratu și muritu cá martiri. Dara precum ferbe în vinele nóstre a le nepotiloru astăzi sângele pentru actele de violentia a le lui Napoleonu, în urm'a căroru bărbații némti au caditu victime, asiá celu putienu voru strigá isbânda dupa unu asemenea tempu nepotii francesiloru pentru victimele cadute pentru patri'a lor; acést'a aru trebú sa o cugete acei'a cari au provocatu oribilitálie de acum séu acei'a cari le aru fi potutu impedeá.

Ur'a, carea aru trebú sa se îndrepte numai cátra cauzatorii acestoru scene infiorátore și cátra egoistii calái ai acelor'a, dara care în realitate va fi între națiune și națiune, va ingriji cá cért'a sa nu inceteze între popóre, cari de altmíntea aru puté se locuiesca în pace unele lângá altele.

Ce se atinge de anesiunea Elsasului și Lotharingiei, din cosideratiune ca provinciile acéstea s'au tienutu odata de Germani'a și ca posesiunea loru este necesaria pentru întarirea puterii Germaniei, póte sa fie escusabila, chiaru și atunci, cându s'aru întemplá în contr'a vointiei momentane a locuitorilor; la tóta întemplarea înse se adevéresce cu ocaziunea acést'a asiá cum s'a adevéritu odinóra la anexiunea acestoru terei din partea Franciei, motto partidei revolutionarie cu dreptu cuventu despretiuita: „proprietatea este furtu“.

Contrastulu celu mare între pusetiunea sociale a puterniciloru anesátori, a protectoriloru onórei și proprietátiiloru popóreloru, a veghetoriloru asupra dreptului moralei și dreptátiiloru și între pusetiunea drojdielor democratiloru sociali, precum ne arata istori'a necontenitu, nu împiedeca adoptarea acelu motto, nici în societatea cea întâiu amintita. Vointi'a amendurorú este un'a și aceea-si, numai potinti'a lorú este diferita și marginita prin midilócele de cari dispunu.

În epoch'a acést'a infiorátoria germano-francese de fieru, sânge și sulfóre mai inteliuim unu contrastu din cele mai crase, cându vedemu și cetim ca cele mai mari scandale omenesce se numescu dispozițiuni dumnediesce. Ce confusiune de idei se cere pentru cá unu crestinu cugetatoriu sa póta face responsabile, pre fiinti'a, pre carea o adorámu cá pre bunetatea cea mai mare, cá pre iubirea și dreptatea cea mai înalta, sa o faca responsabilá dico pentru faptele infiorátorie provocate de ambițiune omenesca și nu de alte motive, cum este și resbelulu ce se pórtá si astăzi. Ce suma de conclusiuni logice și contemplatiuni morale potu produce asemenea eschiamári în fiesce care crestinu adevératu? —

Întrearea invingatoruriloru, la care Di'a me invitézi amicabile, va fi o comedia splendida, o comedia cum se cuvené în acelea tempuri, cându numai putini ómeni învetiase a cugetá și erá iertatu sa cugete; astăzi o astfelu de comedia trebú sa láticasca rosiéti'a rusinei pre fetiele fia-cáruí omu bunu și care se afla la ínatimea tempului cu cultur'a.

A-si vedé eu ce sentiente s'aru nasce în privitorii, cându în sirurile invingatoriloru sanatosi s'aru afá întornându-se acasa și mortii, mutilatii și acci pentru totudéun'a deveniti nepotentiosi, fiacare la loculu seu, cu ranele sele, cu hóla sea, formându unu ductu, cáruí logice se urmedie toti ranitii și toti nepotentiosii inimici cá postgarda, unu ductu, în fruntea cáruí sa se pórté stindarduri invascute în negru și care sa fa acompániatu de o musica funebra și de tóbo cu sunetu închisu. Acést'a aru fi icón'a adevéralu, esemplu admonitoriu pentru tóte casurile fútórie, dupa cum pretinde demnitátea omenesca. În locu de acestea înse la întreare se voru vedé numai cei remasi sanatosi, cari voru intrá cu musica vesela și cu arme selipiciose, cari voru formá o icóna insielátoria, cu scopu de a incuragiá masele negánditórie pentru casuri în viitoru. Sum convinsu ca multe mii de némti împartásiescu ideile mele; ale spune înse publice de pre cathedra și de pre tribuna, séu în pressa, nu

cutéza nimenea și tacerea acést'a e unu documentu, ce vorbesce prea tare despre acelu gradu inferioru alu moralei, pre care se afla înca mass'a cea mare în tóte straturile societátiiloru. Nu numai ca multi tacu pentru ca înca nu aru fi iutiesn, nu, ei tribuie sa se téma, ca voru fi risi séu chiaru persecutati.

Fia cá întrearea triumfala sa fia câtu de curendu, pentru cá macelulu celu infioratoriu de ómeni sa se sférsiesca odata, fia cá întrearea se fia splendida, dara câtu mai curendu sa fia întunecata de întrearea triumfala a mintiei, carea sa faca imposibile scenele cele infiorátorie între ómeni civilisati.

Dieta Ungariei.

Siedinti'a din 20 Decemvre a casei reprezentatoriloru. Presiedinte: Bittó. Dintre ministri au fostu de fatia: Goro ve, Szlav y Eót v ó s, Kerkapolyi, Bedekovics, Andras s y. Dupá finirea ceremonialulu indatinatu anuncia presiedintele mai multe petitiuni care deodata cu cea a deputatulu Dan. S s a k á c s y se transpunu comisiunei de petitiuni.

T. P é c h y interpeléza pre ministrulu de comunicatiune în afacerea osamitátiiloru comunicatiunii.

Comitetulu verifictoriu relatéza despre verificarea deputatulu br. Al. B á n f f y.

Cas'a trece dupa aceste la ordinea dilei, la care sta votarea nominala despre proiectulu de lege privitoriu la monopolulu de tabacu.

Pentru primirea proiectulu votara 186, contr'a 125, absentii 121, presiedintele nu votéza, asiá dara proiectulu de lege s'aprimitu cu o majoritate de 61 voturi, de basa pentru desbaterea speciala.

În desbaterea speciala se acceptéza proiectulu de lege neschimbatu și fára observatiune.

Urmédia desbaterea despre proiectulu de lege relativu la „indemnitate“ pre lun'a Ianuaru și Februaru 1871, presintatu de ministrulu de finantie.

Proiectulu se cetesce, asemenea votulu separatu alu sectiunii 5., 8. și 9.

Referentele sectiunii centrale K. S z é l l a p e r a raportulu contr'a votulu separatu și dice într'altele ca refúsându-se banii necesari spre ocármuirea afaceriloru statulu se efectuesce numai împedecarea masinei statulu.

K. T i s z a combaté mai întâiu pre ante vorbitorulu seu și apoi proiectulu de lege, și recomenda în fine primirea votulu separatu.

Pentru acceptarea proiectulu vorbescu Ed. Z s e d é n y, Fr. P u l s z k y și ministrulu de finantie. Contr'a mai vorbescu V á r a d y K. T i s z a. Al. C s a n á d y documentéza, ca regimulu n'a fostu în stare a-si cástiga pân'acum increderea tieriei, din asta cauza nu-i póte accordá indemnitate, cáci acést'a aru însemná unu votu de incredere. L. C s e r n á t o n y dice într'altele: Numai două casuri suntu possibile de ce n'a ascérutu regimulu bugetulu la tempulu seu; séu ca n'au potutu séu ca n'au voit. Acést'a va se dica: regimulu séu ca nu póte séu ca nu voiesca a ocármui constitutionalu. Regimulu înse e pré patrioticu pentru casulu celu din urma și are facultate destula pentru de a ímplini casulu dintáiu, trebuie ca a fostu silitu prin positiunea, în care l'a transpusu complanarea, a fi anticonstitutionalu. Vorbitorulu desvóltá dupa aceea pre largu ca delegatiuni suntu caus'a tuturoru intardieriloru.

E. S i m o n y i dice ca meritele regimulu se reduc la nula; abstragendu-se erorile comise aru mai remané unu m'í n u s de merite. Vorbitorulu dovedesce din punctu în punctu ca regimulu n'a facutu nimic'a nici pentru reforme nici pentru positi'a tieriei.

Urméza votarea.

Majoritatea primisce proiectulu de basa pentru desbaterea speciala, urméza și acést'a și proiectulu se primisce în editiunea comisiunii centrale. Dupá aceste urméza acceptarea legiloru de contributiune în a trei'a cetre.

Siedinti'a se incheie cu aceste.

În 21 Decemvre tienú cas'a magn. o siedintia scurta sub presidiulu lui M a j l á t h. Dintre ministri au fostu de fatia A n d r a s s y și K e r k a p o l y i.

Dupa cetirea și autentizarea protocolulu siedintiei presiedinte ascérne notariulu casei deputatoriloru nuntiulu, ca cas'a reprezentatoriloru a primitu proiectele de lege despre prelungirea valórei contributiunii de tabacu, de case, personale și fundaria ect. înca pre unu ann de dile.

Nuntiulu se cetesce și transpune comisiunii financiali.

Comisiunea financiala referéza despre proiectulu de lege privitoriu la bulevardu, și recomanda primirea care indata și urméza.

Ambe casele tienura în 22 Decembre siedintie scurte, ultimele în anulu acést'a.

În siedinti'a casei deputatoriloru se predara și cetirea nuntiulu casei magnatoriloru relativu la proiectele de lege despre bulevardu, monopolulu de tabacu, contributiunea de case, fundarie ect. Dupá ce se ascérnu unele petitiuni insarcinéza cas'a pre presiedintele a gratulá parecnei domitóre în numele tieriei și parlamentulu la anulu nou.

În siedinti'a casei magnatoriloru se cetesce numai proiectele susatínse și se priméscu fára modificatiuni. Abe casele voru tienea siedintiele prossime în 10 Ianuarie 1871.

Dela resbelu.

Reproducemu dupa alte diuarie:

Scirile ce ne vinu astádi din strainatata și cari suntu dela 22 Decembre, adeca de patra dile nu ne aducu nimic importante și mai alesu claru, în ce privesce luptele ce se d'au. Depesiele din Versailles și Berlin vorbescu d'ó esire din Parisu, facuta de trei divisiuni și care aru fi fostu respinsa. Déca acésta scire este adevérata, nu póte fi vorb'a d'ó adevérata esire, ci d'ó simpla recunóscere. În adevéru, cându suntu în facia nescé armate de câte 3 pâna la 400,000 de ómeni, nu este de locu probabile ca o lupta seriósa, o lupta tindiendu la nescé consecintie importanta, sa se ingageze numai cu trei divisiuni. Déca s'a îngagiatu astfelu, ea nu póte fi, o repetim, de câtu séu o recunóscere séu o operatiune destinata numai a mascá alt'a mai însemnata asupra altui punctu. Prin urmare trebú sa asceptámu sciri mai lamurite și mai sicure de câtu cele ce ne vinu de sorgintea prussiana. Ne aducemu, în adevéru, aminte ca, la 1 Decembre, regele depesia Augustei séle ca Francesii au facutu o esire în ajunu si-au fostu respinsi pre tóta lini'a cu tóte acéstea, două dile în urma elu a fostu silitu a recunóscé ca positiunile Prussianiloru fusera luate. Astádi înca cea mai mare parte din acele positiuni suntu ocupatu totu de Francesi.

Scirile despre alte două mice lupte lângá Langres și lângá Tours ni se paru a fi numai repetitiunea unoru sciri anteriori, cari ne anuntiasera aceleasi fapte de arme, facia cu acelu-asi numeru de Francesi, de gardi mobili, și la acele-asi locuri.

Singura scire importante prin rezultatele ce póte avé, este sosirea armatei generariulu Chanzy la orasiulu le Mans, adica unirea ei cu armata Bretauiei. Acésta scire e confirma celoru ce dicému noi despre miscarea de concentrare a francesiloru. Ei par-seau unele localitati cari nu importau aparárei, lasau pre ici-cole nisce corpuri de armata, cari dau hartiuri inamiculuí séu priméu mice lupte, si-apoi se retragóu. Póte aceste mesuri tindé a acoperi miscarea generale de junctiune, de intrunirea acelorú două armate. Acésta junctiune efectuatá, acum ne putemu asteptá la batalii mai mari și cari voru fi, negresitu, combinate cu esiri din Parisu. Déjá circula multime de vorbe în acésta privintia: nu ne vomu face resunetulu lorú, ci vomu asceptá sciri sicure, spe a le dá cetitoriloru nostri.

Pân'atunci înse, dupá ce constatámu ajungerea lui Chanzy la Mans, sa spunemu cetitoriloru ca dupa mai multe corespondintie bine informate ale diuarielorú anglesé, și dupa declararea unoru oficiári superiori anglesi, ce au fostu atasiati pre lângá armata din Parisu, Capitalea Franciei are provisiuni pentru multu timpu înca si aপরarea este asicuratá.

„Rom.“
Unu corespondinte din Berlinu scire în „Breslauer Ztg.“ numerulu celu mai nou, ca problem'a germaniloru este de a cuceri cea mai mare fortarétiá din lume, Parisulu, care contine o putere de preste 400,000 ómeni înarmati. Afara de acést'a în restulu Franciei mai suntu sub arme preste 320,000 va sa dica în totalu aprópe la 800,000 înarmati. Mai departe suntu o suma de circumstantie, care facu, cá francesii sa fie în avantaju, fatia cu dusimantii lorú, și anume: fortificatiunile neespugnabile ale Parisulu, și situatiunea francesiloru, cari din caus'a acést'a se potu concentrá neobservati de ochii dusmanesci și si potu uni întrég'a lorú putere la ori ce punctu. Pre de alta parte tiesatur'a linielorú ferate din jurulu Parisulu, face posibila concentrarea francesiloru din Parisu, cu pnteri superióre, ori unde aru cere trebúnti'a pre cându germanii imprasciati suntu marginiti la mar-

siuri pedestre. Din aceste se vede, ca in tota istoria, nici o armata n'a avut o problema mai grea, de catu aceea ce au germanii langa Parisu.

„N. Er. Presse“ din 18 Dec. aduce o corespondenta germana din Versailles, prin care spune, ca la cartirulu generalu sunt nemuliamiti cu operatiunile lui von der Taan si cu portarile ducelui de Mecklenburg. Mai departe spune, ca armata din prejurulu Parisului este nemuliamita din cauza neactivitatii urmata pana aci si din cauza ea se totu insiala in esceptarile loru de a lua Parisulu. Totu acest'a corespondentia spune, ca scriile raspandite despre disolvarea legiunei lui Garibaldi sunt cu totul nefundate. Elu si urmédia activitatea cu multa energie. In fine autorulu acestei corespondintie dice, ca resboiulu a luat o noua fatia. Tota lumea s'a insielatu, candu a credutu ca Prussienii nu au a face de aci inainte, decata cu nescie resturi de armata neorganizate; prussienii astadi au sa dea pieptu cu unu poporu intregu bine organizatu si insufletitu.

„N. Fr. Presse“ din 15 Dec. intr'unu articolu de fondu, lauda francheti'a raportului oficialu prussianu, pentruca acel'a recunosc victori'a ce gen. Chanzy a reportatu la 1 Dec. asupr'a centrului armatei germaniloru. Totu acestu articolu spune, ca armata de Baden, dilele ultime a urmaritu pre Garibaldi, fara ca sa dea preste elu si la rentorcere s'au gasitu de odata baricadati de armata lui Garibaldi, care a aparutu cu artileria fara veste si fara ca sa o pota observa de unde; atunci armata de Baden, luptanduse si a taiatu calea, scapandu cati au pututu si lasandu in manile Garibaldi enloru unu numeru mare de raniti si prisionieri.

Totu „N. Fr. Presse“ din 16 Dec. aduce unu articolu despre faptele lui Garibaldi. Acestu articolu dice ca gen. Werder de trei luni de dile se silesce de a merge contr'a Lyonului, in sa de cate ori s'a incercatu a inainta, de atatea ori a fosta impededatu. Mai anteu i s'a pus in cale Garibaldi; putemu dice singuru, creandu-si unu corpu suptu cele mai mari greutati. Dupa formarea acestui corpu, elu a purtat contr'a lui Werder doue succese principale si neumerate succese parciale, dandu man'a suptu cele mai grave obstacole cu armata dela Loire; ier' acum'a s'a reunitu inca cu unu altu corpu francezu, cu care inaintedia. „Lumea nu se pre ocupa acum de faptele lui Garibaldi — dice articolulu in cestiune, — in sa ele sunt demne de tota admiratiunea.“

La Ham, in 14 Dec. dupa cum spune „N. Fr. Presse“ din 15 Dec. era unu detasiamentu de ingineri nemti pentru drumulu de feru. Francesii apropiindu-se pre nesimite pana la sentinele, le-au ucisu; apoi sunandu marsiulu generalu prussianu in darabana, detasiamentulu indatu s'a adunatu; in sa mare fa mirarea candu deodata se vedura tradati si incungiuurati de armata franceza, care prinsu 200 ingineri si unu tunu din nmitulu detasiamentu.

Din Bordeaux 16 Dec. se anuntia, ca gen. Lecomte din divisiunea I a armatei franceze de nordu, a luat unu transportu prussianu si o 100 prisionieri. Totu din Bordeaux alta depesia spune, ca francesii au reluat Fretteval, care fusese ocupatu de nemti.

Din Brüssel'a 14 Dec. se spune ca patru prisionieri francesi, refugiatu din Germani'a in Olandi'a, au fosta predati de autoritate oland'ze in manile germaniloru, de catra cari toti patru fura impuscati.

In sa in siedinti'a din 16 a Camerei din Hag'a, ministrulu de justitia facandu o declaratiune in privinti'a sgometeloru despre predarea acelor prisionieri francesi, a sustienutu, ca acele sgomote parte sunt adeverate, dar sunt forte esagerate, de ore ce, nu este adevratu ca acei prisionieri s'aru fi tradatu in manile prusieniloru si cu atatu mai multu nu este adevratu, ca acei aro fi fosta impuscati de catra prussieni. S'a numitu o ancheta pentru cercetarea alestui incidentu.

PRISIONIERI FRANCESI

IN

GERMANIA.

Estragemu din „Monitoriulu oficialu“ franceze urmatorele amănunte asupr'a tristei stări a prisionierilor francesi in Germani'a:

Ministrulu de resbelu a primitu de la unu oficiarulu de geniu raportulu urmatoriu:

„Amu onore a ve presinta unu raportu asu-

pra suferinteloru indurate de nefericitii soldati prisionieri, dupa rusinos'a capitulatiune din 29 Octombre.

„Documentele mi-au fosta procurate de oficiarulu de geniu D. . . Elu a impartasitu in timpu de 10 dile sorte'a corpului alu 4-lea: a isbutitu a scapa si mi-a facutu istori'a tortureloru, ce acceptau pre soldatii nostrii.

„Corpulu alu 4-lea a fosta condusu in ser'a de 29 Octombre pana la satulu Saint-Privat. Acolo ii insirara pre campu in colona pre plutono de 100 de omeni. Doue siruri de sentinele, cu bionet'a in mana, ocoliau colona. Se iucepu distributiunea mancarei la 9 ore ser'a prin capulu colonei; daru ora fiindu inaintata, se inceta distribuirea, si mai multu de doue treimi in prisionieri nu primira nimic. Soldatii nostrii au statu tota nopte in picioare, in noroiu pana in glesna. Cum sa se culce p'nu asemenea pamentu? Cu tote acestea unii, statuti de fatiga, inghetati de ploia, se culcara in noroiu; a dou'a di fura gasiti morti. Numerulu mortiloru din acea nopte este evaluatu la ²⁰ 1000, ceea ce da unu totale de patru sute pentru acelu corpu numai intr'o singura nopte.

„Trupele nostre au petrecutu diu'a de 30 in acelua-si locu. Sentinele prussiane nu lasau pre soldatii nostrii din linie nici ca sa bea apa; torturati de sete, ei au trebuita sa bea apa din noroiulu in care stau din ajanu.

„Situatiunea loru devenise nesuferita catra sera. Campulu ajunsese unu intinsu baltacu in care se confundau pana la genunchi. Nefericitii soldati nu puteu se mai tesa din acelu noroiu de catu ajutandu-se unulu pre altulu. Daru abia puneau piciorulu pre un pamentu mai bun si se afundau indatu. Multi cercau a se culca pre panzele corturiloru intinse pre pamentu; daru apa strabaté prin ele si preste unu minutu ele deveniau nescie vase cu apa in care omenii se inecau. Trebuira se petreca si a dou'a nopte in acesta positiune. A dou'a di se gasira si mai multi morti de catu in cea trecuta. Mai toti cei-lalti fura prinsu d'o teribila disenteria.

In acesta stana de catereni, prisionierii fura uporniti la amedia, fara se fia mancatu nimic. Miti risi perdura pantofii in noroiu, si trebuia se mega cu picioarele gole: multi murira pre drumu. Colona avu a trece campia dinaintea castelului de Londonghamps; acesta campie este strabatutu de cursuri de apa, pre cari trebuira se le treca cu apa pana la brâu. Pre la 6 ore ajunsera aprupe de Mezières: li se facu o distributiune de mancare. Multi, mai morti de fome, mancara pre iute si murira inecati.

„Statura doue dile langa Mezières. Mai toti lasasera panzele corturiloru in noroiulu dela Saint-Privat, prin urmare petrecura doue nopti totu ca cele precedente si in fia-care diminea se puteu numera mortii de nopte.

„Corpulu alu 4-lea caletori in giurulu Metzului 9 dile, pana ce ajunse la Boulay, 25 de kilometre de Metz. Elu merse mai totde-un'a preste campuri si se culca in locurile ocupate de prussiani inainte de capitulatiune; nu se puteau gasi locuri mai mardare pentru odina soldatiloru nostri, Colona era condusa in fia-care di d'o despartire noua de prussiani, taci, d'aru fi mersu totu aceea-si, muru de ostenela.

„Dela Boulay, soldatii nostri fura porniti spre Sareluis. D. . . scapa inainte d'a ajunge la fruntaria. Elu evaluza numerulu mortiloru corpului alu 4-le, in aceste 10 dile de mersu, ca la trei mii. Cati voru fi muritu d'atunci, de ostenela seu de disenteria? Este sicuru ca amu perdutu mai multi soldati dela capitulare de catu amu fi perdutu cercandu inainte o esire. Vedi, domnule ministru, ca omulu dela Metz pote fi numitu nu numai tradatoriu, daru calau alu armatei sele.

Romania.

(Capetu)

Unu altu pasagiu, care a fosta multu discutatu, a fosta pasagiulu privitoru la militie, in care proiectulu de adresa, cuprindea fras'a ca „speramu ca d'acum inainte celu pucinu legea se va observa cu strictetia etc.“

In acesta frasa d. ministru de resbelu a creditu ca se cuprinde unu blamu pentru domnia sea, unu blamu care intr'adeveru deca aru fi fosta aru fi nimeritu, pentru ca, precum a explicatu ministrulu, dumnealui pentru prim'a ora in anulu acest'a a pus in aplicare dispositiunea l'gei de or-

ganisarea puterei armate privitoare la militie; in vreme ce predecessorii sei n'au luat nici o mesura spre organizarea militieloru.

Negresitu ca a fosta forte justa cererea ministrului d'a se sterga acesta frasa din pasagiulu privitoru la militie; si pote ca majoritatea camerei, esceptiunea facendu de unu numeru ore-care de neimpacati, carora nule place nimic'a pre catu timpu nu se mai pota buera de folosele puterei in manile loru, pote ca majoritatea camerei aru fi convenitu la acest'a; in se modulu amenintatoru cu care d. ministru de resbelu a cerutu stergerea acestoru cuvinte, adeca, amenintarea ce a facutu camerei ca si va da demisiunea de-i va lasa acestu blamu asupra-i, a facutu sa nu isbutesca cererea sea.

S'a deslusitu cu tote acestea destulu de bino ca intentiunea comisiunei n'a fosta a da blamu prin acest'a ministru, ci numai a constata ca legea n'a pututu fi observata cu strictetia, precum insu-si dumnealui a marturit'o in desvoltarea ce a facutu cererei sele candu a spusu ca a intimpinatu multe dificultati la aplicarea stricta a legi, atatu din cauza lipsei de midiloce catu si din cauza unor imperfectiuni ale legi; si camera dorindu ca privitoru sa se aplice in tota liter'a legea in ceea ce priveste militiele, si respingendu in modulu celu mai accentuatu intentiunea sea de a blama pre ministru prin acea frasa, a votatu pasagiulu intocmai precum a fosta redactatu, desaprobandu se intielege si criticele neoportune ce au facutu unu oratoru ministrului in privinti'a militieloru.

In asemenea cestiuni noue ne place sa ascultamu cuventulu eminentului si competentului oratoru militaru din camera, generalulu Florescu, care a probatu capacitatea sea in organizarea puterei nostre armate.

Dera generalulu Florescu n'a luat cuventulu de catu forte tardiu, negresitu sub impressiunea aberationiloru oratoriloru ce vorbeau in necunoscintia de cauza, si astia rondulu inscrierei sele noadjungendo pana la inchiderea discutiunei, a ramasu sa-lu ascultamu candu va veni cestiunea cu ocaziunea votarei budgeteloru.

A venitu in fine pasagiulu privitoru la afacerea dela Ploesci.

Aci amu observatu rezerv'a complecta a ministriloru, cari n'au luat cuventulu ca sa cera vre-o modificare.

Dera unulu din membrii comisiunei d. Constantinu Bosianu, uniculu oratoru alu camerei deputatiloru, — oratoru in adevratulu intielesu alu cuventulu, s'a sculat spre a explica care a fosta preocuparea comisiunei, candu a redactatu astfelu pasagiulu in cestiune, si a aretat ca din citatiunea unor cuvinte din Montesquieu, cari se cuprindu in mesagiulu tronulu, aru esi intielesulu ca dorinti'a guvernului aru fi sa se desfiintieze juriulu pentru faptele artileriei acusatiloru dela Ploesci, dorinti'a pre care a desaprobatu o demnuu oratoru, sustienendu ca nu printr'unu casu isolatu se justifica desfiintiarea unei institutiuni, si a stabilitu, cu claritatea ideeloru ce esprime totud'a-un'a, unu siru de theorie liberali sincere, la cari camera a datu adhesiunea sea prin aplause prelungite.

Primulu ministru a responsa intr'unu modu asemenea demnu, emitendu in sa teoriile sele.

D. Ianu Negura a pronuniatu cate-va cuvinte, cari nu putemu sa le calificamu mai bine de catu numindu-le sententie, cari aveau greutatea plumbului in accentulu deputatului, condemnandu intr'unu modu gravu fapta dela Ploesci si scol'a din care a esitu acesta fapta, dera gasindu-i scuse in nesatisfacerea de catra guvernul aspiratiuniloru poporului. D. Negura a disu intre altele ca, candu intr'o tiara sunt agitatiuni spre reforme de o importantia vitala, si guvernulu nu se ocupa sa le realizeze, nu este de mirare sa fie surprinsa societatea cu asemenea fapte, totud'a-un'afatali.

Dera de aci desbaterea a luat o alta directiune; caracterulu seriosu ce-i dase d. Bosianu, si pre care urmasu primulu ministru, s'a prefacutu in sensu contrariu de catra d. Nicolau Ionescu si alii, pre cari i au scandalisatu mai multu citatiunea din Montesquieu!

Curandu acesta desbatere asupr'a paragrafulu privitoru la afacerea din Ploesci a degeneratu in disputa de procopsiti, in conferintie de Atheneu, unde asupr'a scrieriloru veri-unui autoru mare stabiliese unu o doctrina, pre care celalaltu o combatu.

Minune aru fi fosta de nu s'aru fi intemplatu astfelu, candu camera Romaniei posedu unu nu-

meru de invetiati cu d. Nicolae Ionescu in capu; si guvernulu marturimu ca n'a prea fostu prevaditoriu cându a citatu in discursulu tronului câte-va cuvinte din Montesquieu. Trebuie sa scie d. Manol-ki Kostaki ca nu voru tolerá dascalii sa se impieteze asupr'a dreptului lorú numai, si ca credindu-si fortele lorú a interpretá cu mai multa autoritate cuvinte de autori mari, dascalii n'au sa lasa sa tréca acestu pasagiu, fára sa se acatie de densulu.

Asiá s'a si intemplat. D. Nicolae Ionescu, infuriatu ca ministrulu a cautatu sa le dea in capu cu o citatiune din Montesquieu in discursulu tronului, s'a incometitu la lupta crâncena si desperata asupr'a intielesului cuvintelorú lui Montesquieu, si s'a sculatú sa combata. Afara Crivetiulu se umfla si voindu visculea in facia cu putere; in sala adunárei d. Nicolae Ionescu se umflá si dumnealui si dá vocei sele vuetulu Crivetiului, batendu in guvernú ca si-a permisú sa intielega cuvintele lui Montesquieu altu-feliu de cum lu intielegu dascalii, si lovindu-lu in capu cu capitolulu alu optulea alu lui Montesquieu.

Erá urgi'a lui Dumnediu: intr'o óra si mai bine a tienutu d. Nicolae Ionescu in camera echo Crivetiului care suflá infuriatu afara, si nu s'a liniscitu de cátu dupa ce s'a convinsu ca a lasatu fára cuventu pre guvernú, pre care-lu si vedea ascultându cu gur'a inclestata.

Déra ce aru dice cineva aflându ca ministrulu institúiei, cu o temeritate nepermisa juetiei sele in faci'a maturului oratoru, n'a voitu sa se lase mai pre josú, si a intorsu si dumnealui pagin'a, ce urméza dupa capitolulu alu optulea, si cu dens'a a lovitú si dumnealui pre dascalii pána ce i a facutu martiu, si numai asiá discutiunea a pututu sa se inchida si sa se voteze paragrafulu in cestiune din proiectulu de adresa spre respunsu la mesagiulu tronului.

Aceste pasage au fostu mai pre largu discutate si proiectulu de adresa s'a votatu in totale, tragendu-se la sorti si comissinea care sa presente Domnitoriulu adresa.

Ceea ce s'a lamuritu bine in cursulu desbaterilorú, si de repetate ori, a fostu cu adresa la tronú nu se ocupa de cátu numai de ministri, si ministrilorú nu a avutu camer'a intentiunea a le blamá veri o fapta prin vre-unulu din pasagii acestei adrese.

Sambata, 12 Decembre 1870, sér'a.

Ministrulu Monolaki Kostaki Iepureanu, a primitu asta-séra pre la siése óre, dupa desbateri de cinci óre, unu votu de neincredere din partea camerei, care n'a voitu sa incépa immediatu cercetarea si votarea legilorú ce i a prezentatu guvernulu spre regularea cestiunei financiare si spre stingerea datoriei flotante.

Promosú de totu

Acum nou guvernú si nóue perturbatiuni in tíera.

Voesce asiá déra cineva, dintre reprezentantii natiunei, cari compunu majoritatea in camer'a actuale stabilitatea in Statu si scaparea Vistieriei de falimentulu ce o ascépta prin continuarea cheltueleurú dupa prevederile de pána acum?

Nu; amu dí'so si o repetámu si acum: tóta preocuparea acestor'a, cari lucréza in numele natiunei române, nu a fostu si nu este pentru binele natiunei, ci pentru a-si servi interesele lorú in parte si a-si satisfacé pasiuniule.

Si cei ce au formatu majoritatea contr'a ministeriului, s'o scie toti cetatienii alegatori din tóte pártile tíerei, suntú cei din grup'a rosia, cu cei din grup'a albilorú rositi din paraponu, si cu cei din grup'a asiá numita fractiune libera si independenta! cari cu totu au intronitu la unu locu 63 voturi contr'a ministrilorú actuale, care n'a avutu pentru elu de cátu 49 voturi.

Acum iéta si caus'a acestui efectu.

Presiedintele consiliului ministrilorú, a venitú in siedint'a de astadi si a facutu o scurta, déra spaimantátóre esponere a stárei Vistieriei nóstre, care s'aru fi aflându in neputint'a de la anulu nou viitoru sa urmeze a si tienca ingogimintele sele in Europ'a si chiarú in tíera, si, intemeiatu pre acésta penibile stare financiara, a cerutu sa se inlatureze interpelatiunile pre unu timpu óre care, pána ce mai intáiu camer'a se va ocupá si va terminá cu regularea cestiunei financiare, declárându cate-

ricu ca déca camer'a nu va consimti la acést'a; guvernulu va considera-o cá o lipsa de incredere intr'ensulu, si va fi silitu sa se traga spre a cedá loculu seu altorú persóne ce voru avea increderea majoritatiei camerei, pentru ca de disolvatu nu voriesce sa disólve camer'a in asemenea casu.

Acésta declaratiune facota si repetata in corsulu desbaterilorú de cátra ministeru, in locu sa gasésca pre majoritatea camerei dispusa a veni in ajutorulu tesaurulu publicu a radícatu din contra energice protestatiuni si acusári contr'a guvernului ca nu este sinceru, ca nu este leale, ca voesce sa puna camer'a in impasu prin o abilitate necavalerésca, pentru cá sa se póta scapá elu de judecat'a ce-lu ascépta prin interpelatiunile la ordinea dílei.

Sub asemenea preteste, camer'a n'a voitu sa iá in consideratiune propunerea guvernului pentru regularea financelorú.

Astufeliu este faptulu; sa lu judecámu, deci in dóne cuvinte si cu grab'a ce pretinde tipografulu dela noi.

Sa dicemu si noi, cum au sustienutu acusatarii guvernului, ca elu nu a fostu sinceru, leale si cavaleru, ci a fostu din contra reu-voitoru abile, cu cugetu reu, a pune camer'a intr'unu impasu; acésta camera insa a fostu óre sincera, leale si animata de folósele natiunei cându a respinsu propunerea facuta de cátra guvernú in interesulu tesaurulu publicu?

Déca propunerea ministrilorú nu erá altu ceva de cátu spre a pune camer'a in impasu si sa scape elu de a dá socotéla de faptele sele neconforme cu constitutiunea, pentru ce camer'a n'a voitu sa profite de acestu momentu de nesinceritate a ministrilorú si sa intre indata in cercetarea legilorú financiare? Interpeláriile anunciate avéu óre unu caracteru mai gravu de cátu cestiunea financiara?

Si erá destulu numai sa se arunce banuél'a asupr'a intentiunei, cu care au propusu ministrii regularea immediatu a financelorú cá sa se scape majoritatea de respunderea sea pentru amanarea acóstei cestiuni?

Asemenea subterfugie vedescu intr'adevaru réu'a-vointia a acelor'a, cáro'a au incredintiatu alegatorii sórtea tíerei.

Ce se mai spunemu? vomu dá in extense desbaterile ce s'au urmatu in siedint'a de adi, in cari s'au fotografiatu trasurile caracteristice ale acóstei majoritati formate contr'a ministerului, si putemu dice cont'a intereselorú celorú mai vitali ale statulu románu, delabratu priu atátea schimbári nejustificate.

Sa nu uitámu insa a spune ca dintre toti deputatii cari s'au inscrisu a vorbi in cestiunea radicata de cátra ministeru, singuru numai d. Bollicu a voitu sa orbésca pentru luarea in consideratiune a propunerii d'a se regulá cestiunea financiara, déra majoritatea, decisa spre resturnare cu ori ce pretiu, i-a inchisu gur'a, votându inchiderea discutiunei tocmái cându venise rondulu seu se vorbésca.

Cris'a ministeriale s'a pronunciatu in fine. Vomú vedea ce sórte mai ascépta tíer'a!

N. B.

Dupa „Tromp.“

Varietáti.

* S'a perdutu resp. s'a furatu de aici din locu unu vesmentu preotiescu blanitu cu vulpe, pretiu de 150 fl. Acóe ce s'aru intemplá sa dea de objectulu perdutu resp. furatu séu de urm'a lui, sa faca acést'a cunoscutu la redactiunea acóstei foi, pentru ce voru primí unu colacu bunn.

(Unu miliardu de franci). Atát'a despagubire de rebelu pretindu nemtii dela francesi. Unu diurnalu italiannu, spre a face possibilu inchipuirei catalimea acóstei sume, face urmatoriulu calculu: Unu miliardu de aurú cântaresce 322,280 de chilograme; volumulu seu e de $16\frac{3}{4}$ metre cubice, séu unu cubu de 3.56 metre de laturi, séu o sfera de 301 metri de diametru. Unu miliardu de aurú batutu cu ciocanulu si facutu serma aru dá unu firu de $\frac{3}{4}$ miliametre de diametru, destulu de lungu pentru a poté incurgiurá cu elu pamentulu. — Pentru a poté transportá unu miliardu de franci in aurú, trebnesce 63 de vagóne de 5,000 de chilograme, ceea ce aru formá pre calea ferata o linia de 400 metre. — Calculându, ca unu soldatu are unu volumu de $\frac{3}{4}$ dintr'unu metru cubicu, dintr'unu miliardu s'aru poté face 22 de soldati de

auru masivu. Unu miliardu de argintú cântaresce 5,000,000 de chilograme; volumulu seu e de 477 de metri cubici, séu unu cubu de 7.82 de laturi si o sfera de 970 de metri de diametru. — Intinsu in serma unu miliardu de argintú aru dá unu firu de 4 miliametri de diametru, cu care s'aru poté infasiurá globulu pamentulu. Pentru a transportá unu miliardu de argintú aru trebú 1000 de vagóne, cari aru ocupá unu spatiu de 6 chilometre pre strada; cu unu miliardu de argintú s'aru potea face 636 soldati dd argintú masivu. — Pentru de a ridicá o gramada de unu miliardu de franci, aru trebú 6,000 de ómeni; pentru de a poté purtá in busunariu sum'a de unu miliardu de franci in aurú, aru trebú 20,000 de ómeni, socotindu de fie-care omu 16 chilometre, iéra fiindu acésta suma in argintú, aru trebú 300,000 de ómeni, socotindu de fie-care persóna 17 chilograme. — Unu miliardu in napolioni de aurú, asiadiati in linia drépta, aru ocupá o lungime de 1,050 de chilometri. O gramada de napolioni pusi unulu d'a supr'a altuia, s'aru urcá pána la inaltime de 35,000 de metri, adeca de optu ori mai inaltu de cátu Mont-Blanc.

Citatiune edictala.

Fostulu parochu in Sacadate, Simeonu Barbu, carele de 6 ani a parasitu pre solí'a sea Mari'a, nascuta Filipu, lasându-o cu trei orfani, si despre care, dupa cum se arata in actiunea prezentata in contra-i la 16 decembre a. c. nu se scie nimicu unde se afla, se citeza prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o dí sa se infatisieze inaintea subsemnatului foru matrimonialu! cáci din contra, dupa espirarea acóstei terminu, se va procede cu actiunea astufeliu intimata intru intielesulu canónelorú s. nóstre biserici.

Sabiiu 19 decembre 1870.

Scaunulu protopresb, alu tract. II alu Sabiului.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de invetiatoriu la scóla confesionala in comun'a Icelandul-mare, „Nagy Island“ protopresbiteratulu Muresiu-Osiorheului, se deschide concursu pána la 1-m'a Februaru 1871.

Emoluminte 130 fl. v. a. din lad'a bisericeii.

Cartiru liberu si o gradina frumúsa de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune pána la disultu terminu, sa-si ascérna suplic'a sea provediuta cu documintele despre studiile absolvite, supunendu-se a fi natiionalistu dreptu la scóonula protopresbiterala in Muresiu-Osiorheiu. —

Muresiu-Osiorheiu 6 Dec. 1870.

(104—3) Parteniu Trombitasiu de Bellen protopresbiteru

Edictu.

Victori'a Angelu muerea lui Zacharia Sav'a din Cuiestiin, parasindu cu nelegiure pre barbatulu seu, far'a se sci ubicatiunea ei, se citeza pan' in timpu unu anu si un'a dí, la subscrisulu foru matrimoniale; cáci la din, contra procesulu divortialu incaminatu de barbatu se va decide si in absentia ei.

Forulu matrimonialu gr. or. alu Turdei superioere.

Idicelu in 1 Noemvrie 1870.

Iosifu Brancovanu protopopu.

(107—2)

Banc'a generala de ascuratiune reciproca „Transilvania“.

II-a adunare generala ordinara.

Dumineca in 29 Ianuariu 1871 d. p. 3 óre in sala magistratulu de aici.

Obiecte de pertractare.

1. Darea de séma.
2. Computele incheiate pre anulu decursu.
3. Intregirea consiliului administrativu.
4. Alegerea comitetulu pentru revisiunea computeleurú pre anulu 1871.
5. Alte propuneri incurse.

A se infatiosia la adunarea acést'a generala si esercia conformu statutelorú dreptulu de votare e indreptatú fia-care membru.

Propuneri din partea membrilorú suntú de a se substerne 14 díle inaintea adunárei generale directiunei nóstre generale, cá sa se póta pune le ordinea dílei.

Sabiiu in 29 Decembre 1870.

Consiliulu administrativu

a bancéi gen. de ascuratiune reciproca „Transilvania“.

Burs'a de Vien'a.

Din 19/31 Decemvre 1870.

Metalicele 5%	56 45	Act. de creditu	246 30
Imprumut. nat. 5%	65 45	Argintulu	122 75
Actiile de banca	729 50	Galbinulu	5 98